

Kapłan we wspólnocie wierzących. Różne aspekty formacji i posługi kapłańskiej, red. A. Kokoszka, J. Siewiora,
Tarnów: Biblos 2010, ss. 285.

W Instrukcji *Kapłan – pasterz i przewodnik wspólnoty parafialnej* Kongregacji ds. Duchowieństwa czytamy: „Nad tożsamością kapłana trzeba rozmyślać w świetle zbawczej woli Boga. Tożsamość ta bowiem jest owocem sakramentalnego działania Ducha Świętego oraz uczestnictwem w zbawczym działaniu Chrystusa, przyczyniającym się do przedłużania Jego dzieła w Kościele, w ciągu jego dziejowego rozwoju. Chodzi tu o tożsamość trójwymiarową: pneumatologiczną, chrystologiczną i eklezjologiczną. Nie wolno tracić z oczu tej pierwotnej teologicznej architektury posługiwania kapłana, który zostaje powołany, aby był sługą zbawienia. Tylko na tej podstawie możemy właściwie ukazać znaczenie konkretnej posługi duszpasterskiej w parafii. Prezbiter jest sługą Chrystusa po to, aby dzięki Niemu, przez Niego i z Nim być sługą ludzi. Jego jestestwo ontologicznie upodobnione do Chrystusa stanowi podstawę wynikającej ze święceń służby dla dobra wspólnoty... Istnienie i działa-

nie kapłana – jego konsekrowana osoba i jego posługiwanie – to rzeczywistości teologicznie nierozłączne i mające na celu pełnienie misji Kościoła: wieczne zbawienie wszystkich ludzi”

Zatem kapłan uczestniczący w misji Kościoła jest przede wszystkim sługą Jezusa Chrystusa. Służąc i oddając się wspólnocie, stara się o jej zbawienie. Bez jego posługi wspólnota parafialna nie mogłaby istnieć, funkcjonować i rozwijać się. Stąd jego posłannictwo jest zawsze posługą na rzecz wspólnoty parafialnej zarówno poprzez głoszenie Ewangelii, sprawowanie sakramentów oraz inne działania duszpasterskie. Zwłaszcza obecnie, kiedy dążenia współczesnego świata są dążeniami raczej subiektywnego poszukiwania władzy, sławy, komfortu, kapłan reprezentuje posługę Jezusa Chrystusa, który w cichości i pokorze pomagał ubogim, chorym, grzesznikom, opuszczonym, zepchniętym na margines społeczny. Kapłan we współczesnym świecie z jednej strony winien troszczyć się o autorytet i godność kapłańską, a z drugiej jednak winien wiernie podejmować wezwanie do służby obejmujące różnorodne aspekty posługi katechetycznej i pastoralnej w ponowoczesnym świecie.

Stąd należy zauważyć i docenić książkę *Kapłan we wspólnocie wierzących. Różne aspekty formacji i posługi kapłańskiej*, przygotowaną pod redakcją A. Kokoszki i J. Siewiory, która jest owocem wieloletniej pracy – stałej formacji księży diecezji tarnowskiej. Omawiana publikacja składa się ze Słowa wstępnego Biskupa Tarnowskiego, Wprowadzenia oraz dwóch części. W pierwszej części „Troska o tożsamość kapłańską” podjęto problematykę troski o tożsamość kapłańską – od prezentacji aspektu antropologicznego, ideałów i rozczarowań (M. Kozuch, *Nabywanie tożsamości kapłańskiej*; W. Szewczyk, *Oczekiwania i rozczarowania na drodze powołania kapłańskiego*; E. Kusz, *Pomiędzy ideałami a rzeczywistością. Kryzys tożsamości kapłańskiej*), przez przymioty kapłana jako głosiciela dobrej nowiny (M. Bednarz, *Przymioty głosiciela dobrej nowiny według pierwszego i drugiego listu do Tesaloniczan*), aż po wskazania związane z darem celibatu, prostotą życia, świętością i duchowością (J. Mastalski, *Wymagający dar celibatu*; R. Kantor, *Ars vitae kapłana. Kanoniczne uwarunkowania prostoty życia duchownych*; M. Drożdż, *Media a duchowość kapłańska*; R. Banach, *Styl duchowości i świętości kapłanów diecezji tarnowskiej*). Natomiast w części drugiej „Posługa kapłańska – dzisiaj” zaprezentowano posługę kapłańską we współczesnym świecie. Uwzględniono zarówno aspekty komunikacji interpersonalnej (A. Jeż, *Chrystus komunikator. Zastosowanie niektórych elementów teorii komunikacji interpersonalnej w pracy duszpasterskiej*), antropocentryzmu (W. Szurek, *Fides et ratio o człowieku – naprzeciw antropocentryzmowi współczesnej myśli filozoficznej*), walki duchowej (H. Szmulewicz, *Walka duchowa w ramach duchowej posługi Kościoła*

– akcent na zagrożenie ze strony szatana), troski o wiernych w dobie globalizacji (I. Stolarczyk, *Troska duszpasterska okresu globalizacji*), sprawiedliwości społecznej (J. Królikowski, *Chrześcijańskie podejście sprawiedliwości społecznej*), kwestie wychowawcze i katechetyczne (M. Zając, *Trudności wychowawcze na katechezie i możliwości ich przezwyciężania*; J. Siewiora, *Samoanaliza prowadzonych zajęć, jako instrument doskonalenia warsztatu zawodowego katechety*) oraz poszukiwanie wzoru mistrza dla współczesnego kapłana (W. Szewczyk, *Poszukiwanie mistrza na przełomie wieków*).

Należy docenić – zwłaszcza w świetle zakończonego Roku Kapłańskiego – podjętą i realizowaną inicjatywę formacji i doksztalcania księży, której owocem jest niniejsza praca zbiorowa. Każda tego typu propozycja jest potrzebna. Omawianą książkę bardzo dobrze się czyta, bowiem posiada przyciągający, zrozumiały, czytelny, choć w wielu miejscach konferencyjny język. Szczególnie cenne wydają się artykuły podejmujące aktualne wezwania stojące przed kapłanem w XXI wieku. Niemniej jednak, zapewne ze względu na długi okres czasu gromadzenia artykułów oraz sposób ich prezentacji, czyli konferencji do księży, jakość naukowa poszczególnych tekstów jest bardzo zróżnicowana. Zastanawiający jest również fakt korzystania z literatury przedmiotu, która nie zawsze pozostaje w zgodzie z założeniami teologicznymi i pedagogicznymi, a także wydaje się, iż w niektórych tekstach wykorzystano strony internetowe, choć nie odniesiono się do tego w przypisach. Nadto sformułowania niektórych tytułów sugerujące szerszą treść sprowadzały się głównie do jednego, znacznie węższego zagadnienia. Zatem dobrze się stało, iż niniejsze materiały zostały opublikowane i udostępnione szerszemu gronu odbiorców, gdyż powstała książka z całą pewnością będzie przydatna kapłanom, duszpaste-rzom, katechetom, a zwłaszcza wszystkim troszczącym się o przygotowanie i formację kapłanów w XXI wieku.

Ks. Józef Stala